МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

НАУКОВИЙ ВІСНИК УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія

ПРАВО

Випуск 85

— Частина 2 —

Ужгород, 2024

Журнал включенно до категорії «Б» щодо видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук
(Наказ МОН України від 26.11.2020 № 1471 Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства від 26 листопада 2020 року та внесення змін до наказів Міністерства освіти і науки України від 2 липня 2020 року № 886, від 24 вересня 2020 року № 1188).

Науковий вісник включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Бисага Юрій Михайлович – доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА:

Бєлов Дмитро Миколайович – доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Заборовський Віктор Вікторович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу, директор НДІ теорії та практики правосуддя юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет;

ЧЛЕНИ РЕДКОЛЕГІЇ:

Бєлова Мирослава Володимирівна – доктор юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Берч Вероніка Вікторівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Бисага Юрій Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри правових дисциплін Карпатського університету ім. Августина Волошина;
Брочкова Катаріна – доктор хабілітований, кандидат юридичних наук, доктор філософії (Словацька республіка);
Булеца Сібілла Богданівна – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Гарагонич Олександр Васильович – доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського права та господарського процесу Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
Гомонай Василь Васильович – доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Греца Ярослав Васильович – доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Дешко Людмила Миколаївна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
Жежихова Мартина – кандидат юридичних наук, доцент Університету імені П.Й.Шафарика (м. Кошице, Словацька Республіка);
Ковач Юліус – доктор юридичних наук, професор, проректор Панєвропської високої школи (м. Братіслава, Словацька Республіка);
Кучарик Рудольф – доктор філософії (Словацька Республіка);
Лазур Ярослав Володимирович – доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Манзюк Василь Васильович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Менджул Марія Василівна – доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Мраз Станіслав – доктор юридичних наук, професор, ректор Університету Данубіус (м. Сладковічево, Словацька Республіка);
Ондрова Юлія – кандидат юридичних наук, доцент Університету імені П.Й. Шафарика (м. Кошице, Словацька Республіка);
Палінчак Микола Михайлович – доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Рогач Іван – кандидат юридичних наук, доцент, юридичний факультет Університету Данубіус (м. Сладковічево, Словацька Республіка);
Рогач Олександр Янович – доктор юридичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Фрідманський Роман Михайлович – кандидат юридичних наук, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Чечерський Віктор Іванович – доктор юридичних наук, офіс Генерального прокурора.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет», протокол № 11 від 28.10.2024 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ № 21500-11300Р,
видане Державною реєстраційною службою України 24.11.2014 р. Офіційний сайт видання: ***https://visnyk-juris-uzhnu.com/***

ISSN 2307-3322

© Ужгородський національний університет, 2024
© Ідея дизайну обкладинки належить проф. Бисазі Ю.М.

ЗМІСТ

**РОЗДІЛ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО,
ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО**

Берч В.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ:
МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ..... 11

Манзюк В.В., Заборовський В.В., Копча І.І. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ
ВІРТУАЛЬНОГО ТУРИЗМУ..... 17

Остапенко А.А. ОСОБЛИВОСТІ ПОРЯДКУ ПРИМУСОВОГО ВІДЧУЖЕННЯ МАЙНА
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
ВОЄННОГО СТАНУ..... 24

Попович С.М. ОРГАНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
ЯК УЧАСНИКИ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН..... 32

Серт О.В. РОЛЬ НЕВИКОНАВЧИХ ДИРЕКТОРІВ У КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ..... 38

Сошников А.О. САМОРЕГУЛЮВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНЕ
ГОСПОДАРЮВАННЯ: ТОЧКИ ДОТИКУ..... 45

Спиридонова К.С. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
НАГЛЯДОВИХ РАД В ДЕРЖАВНИХ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВАХ..... 54

Черних О.С. ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ЗАСТОСУВАННЯ
ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН..... 60

Щока С.В. ПРАВА АКЦІОНЕРІВ В УКРАЇНІ: ДЕЯКІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ
ТА КОРПОРАТИВНІ ВІДНОСИНИ..... 68

**РОЗДІЛ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО;
ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Абдель Фатах А.С., Гранкіна В.І. ЗАХИСТ ДІТЕЙ-ІНФЛЮЕНСЕРІВ:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД І ШЛЯХИ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ..... 73

Бурак В.Я., Бук М.О. СТАНДАРТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА
НА ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ
У РІШЕННЯХ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ..... 79

Вакарюк Л.В., Бурка А.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ХАРАСМЕНТУ
В СФЕРІ ПРАЦІ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД..... 88

Галузінський Н.О. ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ
У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ..... 96

Досін Б.В. ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ
ПІД ЧАС АЛЬТЕРНАТИВНИХ СПОСОБІВ ВИРІШЕННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ..... 102

Зварич Р.В. АНТИДЕМОКРАТИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ У СТАТТІ «ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ»
ПРОЄКТУ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПРАЦЮ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 109

Пилипенко П.Д., Ласько І.М. АКТИ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....115

Пожарова О.В., Пожаров Ю.В. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЩОДО ЗАХИЩЕНИХ ОЗНАК ТА АНТИДИСКРИМІНАЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ.....121

Умаєв Б.Б. СОЦІАЛЬНІ ПІЛЬГИ ЯК ОДИН ІЗ ДОДАТКОВИХ ЗАХОДІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ..... 127

Шимон С.І., Лупало О.А. ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДНОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА..... 132

Шлапко Т.В., Махітько К.Б. ДИСТАНЦІЙНА ЗАЙНЯТІСТЬ У ЕПОХУ СУЧАСНИХ ЗМІН: ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ..... 138

РОЗДІЛ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Балюк Г.І., Пахолок Ю.П. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БОРОТЬБИ З ЯДЕРНИМ ТЕРОРИЗМОМ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТИ..... 147

Григор'єва Х.А. МЕДІАЦІЯ У СПОРАХ ПРО ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ АГРАРІЇВ: ОЦІНКА ПРАВОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ..... 154

Кречик А.С., Кривець О.В., Савчук О.О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБМЕЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ОДНОРАЗОВИХ ПЛАСТИКОВИХ ВИРОБІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....162

Лященко В.С., Нежевело В.В. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПИТАННЯ ОЦІНКИ СТАНУ ЗЕМЕЛЬ ТА ЇХ ВІДНОВЛЕННЯ, ЗА НАСЛІДКАМИ ВОЄННОГО СТАНУ..... 168

Мельник Н.О. ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВІДШКОДУВАННЯ ВТРАТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА..... 174

Роман Н.О. ДЕЯКІ ПРАВОВІ ПИТАННЯ ОСВОЄННЯ ПІДЗЕМНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ МІСТОБУДІВНИХ ПОТРЕБ..... 180

Сокол М.В., Романюк Я.М. ОСОБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТНОГО СКЛАДУ ПОСТІЙНИХ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАЧІВ..... 187

Уберман В.І., Васьковець Л.А. ПОНЯТІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ І ПРАВОВИЙ ЗМІСТ ЕКОЛОГІЧНИХ НОРМАТИВІВ ЯКОСТІ ДЛЯ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ В УКРАЇНІ ТА ЄС..... 192

Федчишин Д.В. ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЦІЇ В УКРАЇНІ..... 201

Хріщева О.Г. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У ЗАКОНОДАВСТВІ ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ..... 206

РОЗДІЛ 7. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Анісімов Д.О. ГЕНДЕРНА СИСТЕМА В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ..... 212

Балишев М.В. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ
ЗА ПОДАТКОВІ ПРАВОПОРУШЕННЯ:
ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ.....217

Бисага Ю.М., Бєлова М.В., Фрідманський Р.М. ФУНКЦІЇ ПОЛІЦІЇ:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД НАЛАГОДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ З ГРОМАДЯНАМИ
ТА ШЛЯХИ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ..... 223

Бишковець Ю.П. ВИКОРИСТАННЯ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ
З МЕТОЮ ОПТИМІЗАЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ.....230

Бігун В.М. МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ В
СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ..... 241

Бойко Б.В. ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА
МОБІЛІЗАЦІЇ: ҐЕНЕЗА ДОКТРИНАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ В 2014-2024 РР..... 248

Бондаренко В.А., Вербицька Х.І. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОНЯТТЯ ТА СУТНОСТІ
НЕПОВНОЛІТНІХ СУБ'ЄКТІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН
У КОНТЕКСТІ ПРАВОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....258

Вдовічена Л.І. ПРАВОВА ПРИРОДА НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЇ:
ПИТАННЯ НОРМАТИВНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ.....264

Воронятніков О.О. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ НОРМИ ТА СТАНДАРТИ
ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО БРОНЕЗАХИСТУ.....270

Глян Т.Д., Зеленський Є.С. ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ
З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ,
ЯКІ НЕСУТЬ СЛУЖБУ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ.....276

Глян Т.Д., Плахотний А.П. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЙНИМ ПРОЯВАМ У ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....282

Головацький Н.Т. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ:
GDPR ТА ЗАКОНОДАВСТВО США, КАНАДИ Й УКРАЇНИ..... 288

Гомонай В.В. ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ
ТА ЇЇ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ..... 293

Горобець Н.С. ОСОБЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ, РОЗПОДІЛУ ТА ОБЛІКУ МІЖНАРОДНОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ СИЛ БЕЗПЕКИ Й ОБОРОНИ УКРАЇНИ.....299

Гришко В.І., Киричук Б.С. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ І ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ:
ПОДОЛАННЯ ВИКЛИКІВ У ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ
ТА ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ.....305

Гуржій Т.О., Мушенок В.В., Гуржій А.В. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА..... 311

Діордіца І.В., Циганин Я.М. ПРАВОВІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНОГО АГЕНТСТВА ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ.....316

Дорофеєва Л.М. ВЗАЄМОДІЯ МИТНИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
У ПИТАННЯХ ПРОТИДІЇ КОНТРАБАНДІ..... 322

Жданова К.В., Плахотний А.П. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ..... 329

Жданова К.В., Порохнявий А.В. РОЛЬ СПОРТУ В ПІДВИЩЕННІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ТА СТРЕСОСТІЙКОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ..... 335

Йосифович Н.-Л.Д. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ
В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ..... 341

Коваленко В.В. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
ЩОДО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ..... 347

Ковач Я.В., Чапала Г.В. ЩОДО ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ЗАСТОСУВАННЯ
ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАХОДИ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ
ТА ЗМЕНШЕННЯ ВЖИВАННЯ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ І ЇХ ШКІДЛИВОГО ВПЛИВУ
НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ» № 2899-IV..... 354

Когут В.М. РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ У ПОКРАЩЕННІ БЕЗПЕКИ
ДОРОЖНЬОГО РУХУ..... 365

Лавренко А.І. ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ТА ЗМІСТ
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН..... 372

Лиманюк А.А. СИСТЕМА ПРИНЦИПІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ
ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ..... 379

Логвінова О.В. ПОДАТКОВА ПРОЦЕДУРА: ВІД ДОКТРИНАЛЬНИХ НАПРАЦЮВАНЬ
ДО ЗАКРІПЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ ДЕФІНІЦІЇ..... 386

Лугіна Н.А., Покорська Я.І. ПРОБЛЕМИ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ
СУДОВИХ РІШЕНЬ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ..... 396

CONTENTS

SECTION 4. ECONOMIC LAW, ECONOMIC AND PROCEDURAL LAW

Berch V.V. LEGAL REGULATION OF E-COMMERCE: INTERNATIONAL AND NATIONAL STANDARDS.....11

Manzyuk V.V., Zaborovskyy V.V., Kopcha I.I. ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF VIRTUAL TOURISM.....17

Ostapenko A.A. FEATURES OF THE PROCEDURE FOR FORCED EXHIBITION OF PROPERTY OF BUSINESS SUBJECTS UNDER THE CONDITIONS OF THE LEGAL REGIME OF THE MARTIAL STATE.....24

Popovich S.M. BODIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE AS PARTICIPANTS IN CONTRACTUAL RELATIONS.....32

Sert O.V. ROLE OF NON-EXECUTIVE DIRECTORS IN CORPORATE GOVERNANCE..... 38

Soshnykov A.O. SELF-REGULATION AND SOCIALLY RESPONSIBLE BUSINESS: POINTS OF CONTACT..... 45

Spyrydonova K.S. FEATURES OF LEGAL REGULATION OF SUPERVISORY BOARDS ACTIVITIES IN STATE JOINT-STOCK COMPANIES.....54

Chernykh O.S. TRENDS IN THE INTERNATIONAL DEVELOPMENT OF LEGAL SUPPORT OF ECONOMIC LAW RELATIONS IN THE FIELD OF APPLICATION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY..... 60

Shchoka S.V. SHAREHOLDER RIGHTS IN UKRAINE: SOME PROTECTION MECHANISMS AND CORPORATE RELATIONS.....68

SECTION 5. LABOUR LAW; SOCIAL SECURITY LAW

Abdel Fatah A.S., Hrankina V.I. PROTECTION OF CHILD INFLUENCERS: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND WAYS OF REGULATION IN UKRAINE.....73

Burak V.Ya., Buk M.O. STANDARDS FOR THE IMPLEMENTATION OF THE RIGHT TO PENSION PROVISION FOR PERSONS DISCHARGED FROM MILITARY SERVICE IN THE DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF UKRAINE.....79

Vakariuk L.V., Burka A.V. LEGAL REGULATION OF COMBATING HARASSMENT IN THE FIELD OF WORK: NATIONAL AND FOREIGN EXPERIENCE..... 88

Galuzinskyi N.O. COMPENSATION FOR MORAL DAMAGE IN SOCIAL SECURITY LAW.....96

Dosin B.V. THE APPLICATION OF MECHANISMS OF SOCIAL DIALOGUE IN ALTERNATIVE METHODS OF RESOLVING LABOUR DISPUTES..... 102

Zvarych R.V. THE ANTIDEMOCRATIC TENDENCIES IN THE ARTICLE «LABOUR RELATIONS» OF THE DRAFT LAW OF UKRAINE «ON LABOUR» UNDER MARTIAL LAW..... 109

Pylypenko P.D., Lasko I.M. SOCIAL DIALOGUE ACTS ACCORDING TO THE LAWS OF UKRAINE....115

Pozharova O.V., Pozharov Y.V. INTERNATIONAL STANDARDS ON PROTECTED FEATURES AND ANTI-DISCRIMINATION LEGISLATION OF UKRAINE....121

Umaiev B.B. SOCIAL BENEFITS AS ONE OF THE ADDITIONAL MEASURES OF SOCIAL PROTECTION OF SERVICEMEN AND EMPLOYEES OF THE SECURITY SERVICE OF UKRAINE....127

Shymon S.I., Lupalo O.A. LEGAL ASPECTS OF ENSURING THE ACADEMIC COMPLIANCE OF THE QUALIFICATION OF A SCIENTIFICALLY-PEDAGOGICAL WORKER....132

Shlapko T.V., Makhitko K.B. REMOTE EMPLOYMENT IN THE ERA OF MODERN CHANGES: CURRENT LEGAL ANALYSIS....138

SECTION 6. LAND LAW; AGRICULTURAL LAW; ENVIRONMENTAL LAW; NATURAL RESOURCE LAW

Balyuk G.I., Pakholok Y.P. LEGAL REGULATION OF COMBATING NUCLEAR TERRORISM: NATIONAL AND INTERNATIONAL ASPECTS....147

Hryhorieva K.A. MEDIATION IN DISPUTES ABOUT STATE SUPPORT TO AGRARIANS: ASSESSMENT OF LEGAL OPTIONS....154

Krechyk A.S., Kryvets O.V., Savchuk O.O. LEGAL REGULATION OF RESTRICTION OF USE OF DISPOSABLE PLASTIC PRODUCTS IN THE EUROPEAN UNION....162

Liachenko V.S., Nezhevelo V.V. UPDATE ON THE ASSESSMENT OF THE CONDITION OF LANDS AND THEIR RESTORATION, FOLLOWING THE CONSEQUENCES OF MARTIAL LAW....168

Melnyk N.O. HISTORICAL AND LEGAL ASPECTS OF COMPENSATION FOR LOSSES OF AGRICULTURAL PRODUCTION....174

Roman N.O. SOME LEGAL ISSUES OF DEVELOPMENT OF UNDERGROUND SPACE FOR URBAN PLANNING NEEDS....180

Sokol M.V., Romaniuk Y.M. PECULIARITIES OF THE SUBJECTIVE COMPOSITION OF PERMANENT LAND USERS....187

Uberman V.I., Vaskovets L.A. CONCEPTUAL AND TERMINOLOGICAL FEATURES AND LEGAL CONTENT OF ENVIRONMENTAL QUALITY STANDARDS FOR WATER BODIES IN UKRAINE AND EU....192

Fedchyshyn D.V. LAND-LEGAL ASPECTS OF APPLYING OF MEDIATION IN UKRAINE....201

Khrishcheva O.G. THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF GENDER EQUALITY IN LEGISLATION ON AGRICULTURAL COOPERATION....206

SECTION 7 ADMINISTRATIVE LAW AND PROCESS; FINANCIAL LAW; INFORMATION LAW

Anisimov D.O. GENDER SYSTEM IN THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE....212

Balyshev M.V. LIABILITY OF LEGAL ENTITIES FOR TAX OFFENSES: EXPERIENCE OF FOREIGN COUNTRIES.....217

Bysaga Yu.M., Bielova M.V., Fridmanskyi R.M. POLICE FUNCTIONS: INTERNATIONAL EXPERIENCE OF ESTABLISHING INTERACTION WITH CITIZENS AND WAYS OF ITS ADAPTATION IN UKRAINE.....223

Byshovets Y.P. USE OF TAX BENEFITS TO OPTIMIZE TAXATION.....230

Bihun V.M. THE MINISTRY OF CULTURE AND STRATEGIC COMMUNICATIONS OF UKRAINE IN THE SYSTEM OF ENTITIES PROTECTING NATIONAL INTERESTS IN THE INFORMATION SPHERE.....241

Boyko B.V. PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF MOBILIZATION TRAINING AND MOBILIZATION: THE GENESIS OF DOCTRINAL RESEARCH AND LEGAL REGULATION IN UKRAINE IN 2014-2024.....248

Bondarenko V.A., Verbytska Kh.I. THEORETICAL APPROACHES TO THE CONCEPT AND ESSENCE OF UNDERAGE SUBJECTS OF INFORMATION RELATIONS IN THE CONTEXT OF LEGAL COMMUNICATION.....258

Vdovichena L.I. LEGAL NATURE OF NOTARIAL ACT: ISSUES OF NORMATIVE REGULATION.....264

Voroniatnikov O.O. ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATIONS AND STANDARDS FOR THE USE OF INDIVIDUAL ARMOR PROTECTION.....270

Glyan T.D., Zelenskyi E. PRINCIPLES AND METHODS OF CONDUCTING FIREARMS TRAINING FOR POLICE OFFICERS SERVING IN THE DE-OCCUPIED TERRITORIES.....276

Glyan T.D., Plakhotnyi A.P. REGULATORY AND LEGAL FRAMEWORK FOR THE PREVENTION OF CORRUPTION IN THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE.....282

Holovatskiy N.T. LEGAL REGULATION OF PERSONAL DATA PROTECTION: GDPR AND THE LEGISLATION OF THE USA, CANADA, AND UKRAINE.....288

Homonai V.V. THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE DEVELOPMENT OF E-COMMERCE AND ITS LEGAL REGULATION.....293

Horobets N.S. PECULIARITIES OF RECEIVING, DISTRIBUTING AND ACCOUNTING OF INTERNATIONAL MILITARY AID FOR THE SECURITY FORCES AND DEFENSE FORCES OF UKRAINE.....299

Gryshko V.I., Kyrychuk B.S. ACADEMIC INTEGRITY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: OVERCOMING CHALLENGES IN THE EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC ACTIVITIES OF UKRAINE AND FOREIGN COUNTRIES.....305

Gurzhii T.O., Mushenok V.V., Gurzhii A.V. THE LEGAL GROUNDS OF TARIFF REGULATION FOR RAILWAY TRANSPORTATION OF GOODS IN THE REPUBLIC OF POLAND..... 311

Diorditsa I.V., Tsyhanyn Y.M. LEGAL DIRECTIONS FOR IMPROVING THE ACTIVITIES OF THE STATE AGENCY FOR THE RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF INFRASTRUCTURE OF UKRAINE.....316

Dorofeieva L.M. INTERACTION OF CUSTOMS AND LAW ENFORCEMENT AGENCIES IN THE ISSUES OF COMBATING SMUGGLING.....322

Zhdanova K.V., Plakhotnyi A.P. ORGANIZATION AND REGULATORY AND LEGAL BASIS OF PROFESSIONAL TRAINING OF POLICE OFFICERS.....329

Zhdanova K.V., Porokhniavyi A.V. THE ROLE OF SPORT IN IMPROVING PHYSICAL FITNESS AND STRESS RESISTANCE OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE..... 335

Yosyfovych N.-L.D. CRITERIA FOR EVALUATING ELECTRONIC EVIDENCE IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS.....341

Kovalenko V.V. CONCEPTUALIZATION OF STATE POLICY REGARDING ECONOMIC SECURITY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY..... 347

Kovach Y.V., Chapala G.V. REGARDING THE PROBLEMATIC ISSUES OF THE APPLICATION OF CERTAIN PROVISIONS OF THE LAW OF UKRAINE «ON MEASURES TO PREVENT AND REDUCE THE USE OF TOBACCO PRODUCTS AND THEIR HARMFUL EFFECTS ON THE HEALTH OF THE POPULATION» NO. 2899-IV..... 354

Kohut V.M. THE ROLE OF INTERNATIONAL COOPERATION IN IMPROVING ROAD TRAFFIC SAFETY.....365

Lavrenko A.I. APPROACHES TO UNDERSTANDING AND WAYS OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF DISCRETIONARY POWERS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES IN THE FIELD OF LAND RELATIONS..... 372

Lymaniuk A.A. SYSTEM OF PRINCIPLES OF STATE POLICY IN THE SPHERE OF ENSURING ECONOMIC SECURITY OF THE STATE DURING MARTIAL LAW.....379

Lohvinova O.V. TAX PROCEDURE: FROM DOCTRINAL DEVELOPMENTS TO CONSOLIDATION OF A LEGISLATIVE DEFINITION.....386

Luhina N.A., Pokorska Y.I. PROBLEMS OF ENFORCEMENT OF COURT DECISIONS DURING MARTIAL LAW.....396

УДК 343.9
DOI https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.2.58

ПРОБЛЕМИ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Лугіна Н.А.,
канд.юрид. наук,
доцент кафедри кримінального права та процесу,
Державного податкового університету
ORCID: 0000-0001-6005-2943
e-mail: natali.lugina7@gmail.com

Покорська Я.І.,
студентка 6-го курсу
факультету правове забезпечення судової,
прокурорсько-слідчої та адвокатської діяльності
Державного податкового університету
ORCID: 0009-0001-6831-0131
e-mail: pokorska228@gmail.com

Лугіна Н.А., Покорська Я.І. Проблеми примусового виконання судових рішень під час дії воєнного стану.

У статті досліджується запровадження воєнного стану в Україні, який суттєво змінив ситуацію, зокрема і у системі з примусових виконань судових наказів, рішень, ухвал тощо. Проаналізовано, що примусове виконання виконавчих листів, наказів, судових рішень та постанов, написів нотаріусів здійснюють органи Державної виконавчої служби України та приватні виконавці. Зазначено, що за період воєнного стану було прийнято два основні законодавчі акти, які змінили процедуру введення виконавчого провадження. До прикладу, Закон України «Про внесення зміни до розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження»» від 15.03.2022 № 2129-IX та Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності з примусового виконання судових рішень, рішень інших органів та посадових осіб у період дії воєнного стану» від 11.04.2023.

З'ясовано, що система примусового виконання судових рішень державних органів, юридичних та фізичних осіб важлива для забезпечення реалізації функцій держави стосовно відновлення та захисту порушених прав. Також те, що існує безліч проблемних ситуацій, які необхідно врегульовувати, наприклад: технічні неполадки та недоліки системи чи реєстрів, більш вигідне становище боржників, а не стягувачів, звуження дій державних і приватних виконавців та їхньої винагороди. Інститут примусового виконання рішень зазнав змін, але вони були тимчасовими та допомогли нашій країні підтримувати життєдіяльність під час дії воєнного стану. У період дії воєнного стану судові рішення, накази, ухвали, розпорядження та постанови мають виконуватися і їх виконання повинні забезпечувати державні та приватні виконавці. Для якісного та ефективного здійснення своїх повноважень особи та органи, які здійснюють примусове виконання рішень, мають повноваження розпорядчого характеру, у свою чергу вони передбачають можливість підпорядкування певних суб'єктів та відповідають обов'язковим до виконання приписам або наказам.

Ключові слова: виконавче провадження, примусові виконавчі дії, державний примус, судове рішення, "воєнний стан", виконавча служба.

Luhina N.A., Pokorska Y.I. Problems of enforcement of court decisions during martial law.

The article examines the introduction of martial law in Ukraine, which significantly changed the situation, in particular, in the system of forced execution of court orders, decisions, resolutions, etc. It has been analyzed that enforcement of executive letters, orders, court decisions and resolutions, notary inscriptions is carried out by bodies of the State Executive Service of Ukraine and private executors. It

is noted that during the period of martial law, two main legislative acts were adopted, which changed the procedure for introducing executive proceedings. For example, the Law of Ukraine «On Amendments to Chapter XIII «Final and Transitional Provisions» of the Law of Ukraine «On Enforcement Proceedings» dated March 15, 2022 No. 2129-IX and the Law of Ukraine «On Amendments to Certain Laws of Ukraine Regarding Enforcement Activities court decisions, decisions of other bodies and officials during the period of martial law» dated 04/11/2023.

It was found that the system of enforcement of court decisions of state bodies, legal entities, and individuals is important for ensuring the implementation of state functions related to the restoration and protection of violated rights. Also, the fact that there are many problematic situations that need to be resolved, for example: technical problems and shortcomings of the system or registers, a more favorable position of debtors than collectors, narrowing of the actions of public and private executors and their remuneration. The enforcement institution underwent changes, but they were temporary and helped to keep our country afloat during martial law. During the period of martial law, court decisions, orders, decrees, orders and resolutions must be implemented and their implementation must be ensured by public and private executors. For the high-quality and effective exercise of their powers, persons and bodies that carry out the enforcement of decisions have administrative powers, in turn, they provide for the possibility of subordinating certain subjects and comply with mandatory prescriptions or orders.

Key words: executive proceedings, coercive executive actions, state coercion, court decision, «martial law», executive service.

Постановка проблеми. Існує ряд проблем з виконанням примусових рішень у період воєнного стану. Ось декілька актуальних прикладів:

1. У прифронтових областях, у межах територіальних громад, які розташовані у районах ведення активних бойових дій або ж на територіях які є тимчасово окупованими, згідно переліку, який затверджений центральним органом виконавчої влади, та реалізовує і забезпечує формування державної політики з питань тимчасової окупації країною-агресором на території України, забороняється відкривати виконавчі провадження та вживати заходи щодо примусового виконання судових рішень, тому що вжиття даних заходів державними виконавцем на даних територіях є з об'єктивної точки зору неможливим, Міністерство юстиції України має вживати конкретні заходи, спрямовані на визначення органів державної виконавчої служби, які будуть здійснювати примусове виконання рішень;

2. Заборонено здійснювати звернення стягнення на стипендію, пенсію, заробітну плату, та інші доходи боржника (окрім рішень, де стягуються аліментні платежі та рішень, де боржники це громадяни держави-агресора);

3. Проблематика щодо надання доступу державним і приватним виконавцям до автоматизованої системи виконавчого провадження – ключової системи для роботи з примусовим виконанням рішень в Україні, у якій здійснюється весь документ, закриття та зупинення виконавчих проваджень;

4. Громадяни можуть робити операції видаткового характеру із своїх рахунків, на які було здійснено арешт державним виконавцем, без урахування даного арешту, але за умови, що сума стягнення, яка вказана у виконавчому документі не перевищує сто тисяч гривень.

Інститут з примусового виконання рішень зазнає змін, проте вони є тимчасовими і допомагають державі оптимізовувати життя громадян у період дії воєнного стану. Навіть у такий спеціальний період судові рішення, ухвали, постанови, накази мають виконуватися, а їх виконання має забезпечувати Державна виконавча служба або приватні виконавці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дане питання досліджували такі вчені, як: В.В.Комаров, А.М. Авторгов, С.О. Кравцов, О.М. Бандурка, І.В. Лимарь, С.М. Брайченко, О.Б. Верба-Сидор, К.О. Лагода. Їхні наукові роботи мають вагоме значення для дослідження сутності примусового виконання рішень органів владних повноважень в Україні, але, особливості щодо примусових виконань судових рішень залишаються малодослідженими, особливо у період воєнного стану. Керівник проекту «Захист прав власності та виконання судових рішень», Ірина Жаронкіна, досліджує сферу виконання примусових рішень державними та приватними виконавцями, та проблеми, з якими стикаються юридичні особи та громадяни, зокрема, у цих дослідженнях варто зрозуміти та з'ясувати, який саме вплив здійснює повномасштабна війна в Україні на сферу примусового виконання рішень.

Мета і завдання дослідження. Дана стаття має на меті на розкриття сутності та особливостей примусового виконання судових рішень та рішень інших органів в Україні під час воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. Останнім етапом судового провадження є здійснення примусового виконання рішень, воно включає певну сукупність дій осіб та органів, які спрямовані на виконання рішень примусовим методом. Проводиться примусове виконання у межах, спосіб, підставах та повноваженнях які, визначені законодавством України [2, с. 1].

Державні виконавчі органи та приватні виконавці реалізовують примусове виконання судових рішень і рішень інших органів та посадових осіб [2, с. 5], саме вони реалізують функції та завдання держави у сфері виконавчого провадження.

У першу чергу слід потрібно проаналізувати правові та загальні теоретичні засади виконання рішень примусового характеру. Поняття «державний примус» у загальному розуміння являє собою певний засіб для впливу на поведінку громадян, який посідає конкретне місце у будь-якому суспільстві. Стимулювання громадян для вірної та якісної суспільної поведінки є метою для застосування примусових заходів виконання рішень. Правовий державний примус забезпечується перш за все нормами права, які врегульовують суспільні відносини [4, с. 667]. Отож, державний примус чинить правовий вплив на поведінку громадян, для того, щоб їх впорядкувати, регулювати, контролювати та стимулювати. Для якісного та ефективного здійснення своїх повноважень особи та органи, які здійснюють примусове виконання рішень, мають повноваження розпорядчого характеру, у свою чергу вони передбачають можливість підпорядкування певних суб'єктів та відповідають обов'язковим до виконання приписам або наказам. Такі акти прописують конкретні обов'язки, обмеження та права, які підлягають дотриманню і виконують суб'єкти, до яких вони звернені. В Україні прикладами актів з розпорядчим характером є постанови та розпорядження Кабінету міністрів, вказівки, постанови, ухвали, накази та рішення, які встановлюють юридичні зобов'язання для громадян. Тому, відносини, які складаються між сторонами виконавчого провадження є розпорядчими та субординаційними, тобто відносини між суб'єктами, які обґрунтовуються на принципах ієрархії та підпорядкування. У таких відносинах один суб'єкт має вищий статус і наділений владними повноваженнями щодо іншого суб'єкта, який зобов'язаний виконати накази та вказівки першими. Органи, котрі здійснюють функції примусового виконання рішень підконтрольні та підпорядковані певним державним інституціям. Міністерство юстиції України є головним державним органом, який здійснює контроль за законністю ведення виконавчого провадження [3].

Розглядаючи особливість примусового виконання судових рішень у період воєнного стану, слід зазначити що поняття «воєнний стан» - це режим, який вводиться на території України у разі збройного нападу чи агресії. У разі дії надзвичайного чи воєнного стану всі державні органи мають керуватись у першу чергу Конституцією України. Починаючи з 24 лютого 2022 року на території всієї України запроваджено воєнний стан, який діє наразі, тому Міністерство юстиції України запровадили оновлений список свобод та прав громадянина на основі яких, у спеціальний період, можуть вводитись тимчасові обмеження конституційних прав. Тому, пунктом 10^{-2} розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження» закріплено порядок дій державної виконавчої служби та приватних виконавців у період воєнного стану:

1. Строки, визначені цим Законом переривaються та встановлюються з дня скасування або припинення воєнного стану;

2. Боржники, на розрахункові рахунки яких здійснено арешт приватними виконавцями чи державними виконавцями, можуть робити видаткові операції лише з одного банківського рахунку на суму у розмірі двох мінімальних заробітних плат. Звернення стягнення до встановленої суми на поточному рахунку не здійснюється. Визначити поточний рахунок можна лише один раз, написавши заяву відповідного зразка;

3. Боржники, які є юридичними особами, на розрахункові рахунки яких здійснено арешт виконавцем, можуть проводити витратні операції з поточних рахунків лише для оплати заробітних коштів, не більше п'яти мінімальних заробітних плат на кожен місяць для одного працівника;

4. Заборонено здійснювати звернення стягнення на стипендії та пенсії, окрім рішень щодо стягнення аліментів чи відшкодування шкоди, яка заподіяна внаслідок каліцтва. Приймаючи це рішення, законодавець передбачає, оцінює, розуміє, при яких умовах може вести життя громадянин під час війни. Звичайно, може відбутись економічна криза чи соціальна, або ж погіршитись

якість життя людини. Тому держава має зберігати доходи боржників під час дії воєнного стану всупереч інтересам стягувачів. З позиції боржника таке рішення є гуманним;

5. Зупиняються постанови виконавців щодо встановлення тимчасових обмежень для боржника у праві користування вогнепальною, пневматичною мисливською, охолощеною зброєю, різними вітчизняними пристроями призначеними для того, щоб відстрілювати патрони, споряджених гумовими снарядами чи аналогічними по своїх властивостях, які мають не смертельну дію. Згідно п. 3 ч. 9 ст. 71 ЗУ «Про виконавче провадження» встановлюється додатковий стимулюючий захід для боржників по сплаті аліментів – це заборона у користуванні такою зброєю. Наразі, у період дії воєнного стану таким боржникам дозволяють користуватись зброєю, незалежно від того, чи виконують вони обов'язок зі сплати аліментів та утримання дітей;

6. Діє заборона по відкриттю виконавчих проваджень, де підставою слугують виконавчі написи нотаріусів, вчинені стосовно кредитних договорів, та які не нотаріально посвідчені. Дивлячись на те, що окремі території України знаходились під окупацією, або досі у такому стані, війська країни-агресора, користуючись важкою обстановкою, могли отримати нотаріальні бланки та використовувати їх для того, щоб вчиняти шахрайські дії, наприклад, підробити виконавчі написи, тому у період воєнного стану ввели заборону на виконання виконавчих написів нотаріусів;

7. На територіях громад, де проходять активні бойові дії, а також на територіях, які є тимчасово окупованими, забороняється відкривати виконавчі провадження та здійснювати примусове виконання рішень. Перелік цих територій затверджує центральний орган виконавчої влади, який відповідає за реалізацію та формування державної політики на тимчасово окупованих територіях України;

8. Слід призупиняти виконання виконавчих дій, включаючи накладення арешту на кошти та майно, якщо боржником є акціонерне товариство «Укрзалізниця». Також необхідно знімати арешти, накладені до набрання чинності Законом України «Про виконавче провадження» на кошти та майно акціонерного товариства «Укрзалізниця» у виконавчих провадженнях;

9. Забороняється здійснювати стягнення заборгованості з будь-якої фізичної особи щодо житлово-комунальних послуг у територіальних громадах, що знаходяться в районах бойових дій або на тимчасово окупованих територіях, відповідно до переліку, який затверджено Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, або якщо звернення стягнення за комунально-житлові послуги відбувається щодо нерухомого майна, яке є постійним місцем проживання фізичної особи і яке було знищено чи пошкоджено внаслідок бойових дій. Основна мета даної зміни - спроба зберегти людям житло, яке вціліло і зменшити на них фінансове навантаження.

Дані законодавчі акти:

– звужують дії державних та приватних виконавців щодо стягнення заборгованості із певної категорії боржників, тим самим обмежуючи права стягувачів та є задовільними для боржників, тому що ставлять їх у певне вигідне становище по відношенню до стягувачів;

– встановлюють певну заборону щодо здійснення приватними виконавцями виконання нотаріальних написів і заважають проведенню дій виконавчого характеру на благо російських компаній чи громадян, у тому числі іноземних та українських, які мають кінцевих бенефіціарних власників російських громадян та компаній;

– роблять неможливим відкриття нових проваджень на територіях, які є окупованими або в зонах активних бойових дій та здійснюють певні зміни в процесі отримання статусу, здійснення оскарження дій, діяльності та притягнення до відповідальності приватних виконавців.

Таким чином, в Україні після початку повномасштабного вторгнення, сфера примусового виконання рішень фактично зупинилася, а приватні виконавці зіткнулися з великою кількістю перешкод. на початку вторгнення Міністерство юстиції припинило на деякий час надавати доступ приватним і державним виконавцям до системи виконавчого провадження (АСВП) – яка є ключовою та базовою онлайн-системою для ефективного здійснення роботи з примусового виконанням рішень в Україні, у ній відбуваються всі процеси: документообіг, зупинення, зняття та накладення обтяжень та арештів, закриття та відкриття виконавчих проваджень, або ж їх зупинення. Варто зазначити, що також було заблоковано доступ до інших державних реєстрів, які знаходяться під адмініструванням Мін'юсту, це було зроблено з метою збереження та захисту конфіденційної та державної інформації, а також для захисту прав громадян [5, с. 79]. Наприкінці травня 2022 року майже всі державні структури виконавчої служби було підключено до роботи автоматизованої

системи виконавчого провадження. Проте, для приватних виконавців даний процес розпочався лише з початку літа - червня. Для деяких виконавців з окупованих територій та регіонів з активними бойовими діями питання щодо зміни виконавчого округу та відновлення доступу до системи до цього часу залишається невирішеним на законодавчому рівні. Після видання вказаного наказу Мін'юсту приватні виконавці надіслали сотні звернень до головного Департаменту виконавчої служби, але вони не призвели до позитивних результатів. Також не було результативних відгуків на звернення Асоціації приватних виконавців до державного регулятора, що призвело до того, що Рада приватних виконавців України в квітні 2022 року прийняла відповідний документ щодо блокування можливостей роботи приватних виконавців Міністерством юстиції України.

Тільки на початку літа ситуація покращилась, тому у результаті процес поновлення діяльності приватних виконавців в Україні розтягнувся на півроку, внаслідок чого, їхні офіси не могли стабільно працювати, а деякі фахівці просто звільнялись. Приватні виконавці з міста Харкова та інших населених пунктів, очікуючи на відновлення доступу до автоматизованої системи виконавчого провадження, були вимушені звернутися із позовами до суду щодо оскарження бездіяльності Міністерства юстиції та визнання їх дії протиправними. Обмеження доступу приватних виконавців до системи негативно вплинуло на звичайних громадян. На початку 2022 року у 300 приватних виконавців на розгляді було 624178 виконавчих проваджень, це сягає майже 624 тисяч стягувачів і боржників, справи яких є у статусі зупинених. Вони не могли скористатись своїми повноцінними правами. Боржники, які сплатили боргові зобов'язання, не могли зняти із себе арешти, обтяження та вилучити відповідні записи з державних реєстрів, а стягувачі не могли отримати належні їм кошти чи майно [1].

Також є проблема з примусовим виконанням судових рішень у прифронтових областях та населених пунктах, де ведуться або велись бойові дії. Заборонено ініціювати виконавчі провадження та застосовувати примусові заходи для виконання рішень на територіях громад, які розташовані у районах проведення бойових дій або які перебувають у тимчасовій окупації, відповідно до переліку, який затверджений центральним органом виконавчої влади. Вживати заходи примусового виконання рішень приватними і державними виконавцями на зазначених територіях є неможливим, тому Мін'юст повинен вживати заходи щодо призначення відповідних державних органів виконавчої служби, які будуть виконувати рішення примусового характеру. Ця інформація доступна на веб-сайті Міністерства юстиції України та на веб-сайтах міжрегіональних управлінь цього Міністерства. Слід зазначити, що абзацом 17 п. 10.2 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження» зазначено, що у період воєнного стану постанови та процесуальні документи, які були винесені у межах виконавчого провадження виконавцем, і вони не відповідають вимогам законодавства щодо примусового виконання рішень, отже, вони можуть бути скасовані через звернення сторін або особи виконавчого провадження, права яких було порушено, постановою керівника підрозділу міністерства.

Висновки. Варто зазначити, що система примусового виконання судових рішень державних органів, юридичних та фізичних осіб необхідний та важливий для забезпечення реалізації функцій держави стосовно відновлення та захисту порушених інтересів та прав. Тому, законодавець намагається правильно розставляти акценти, захищаючи критичну інфраструктуру та зосереджуючись на правах громадян. Водночас є безліч проблемних ситуацій, які необхідно врегульовувати, наприклад: технічні неполадки та недоліки системи чи реєстрів, більш вигідне становище боржників, а не стягувачів, звуження дій державних і приватних виконавців та їхньої винагороди. У період дії воєнного стану судові рішення, накази, ухвали, розпорядження та постанови мають виконуватися і їх виконання повинні забезпечувати державні та приватні виконавці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний веб-портал «Асоціація приватних виконавців України». URL: https://apvu.com.ua/ (дата звернення 12.06.2024 р.)
2. Про виконавче провадження: Закон України у поточній редакції від 18 травня 2024 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text (дата звернення 13.06.2024 р.)
3. Наказ № 512/15 від 02.04.2012 у поточній редакції від 26 квітня 2024 року про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#Text (дата звернення 13.06.2024 р.).

4. Педан А.І. Правова природа виконавчого провадження в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2016. Вип. 41. Т. 3. С. 123–137.
5. Чеголя Є.О. Примусові заходи органів державної виконавчої служби у межах виконавчого провадження. *Південноукраїнський правничий часопис: Науковий журнал Одеського державного університету внутрішніх справ*. 2010. № 3. С. 77–81.

Наукове видання

НАУКОВИЙ ВІСНИК УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія ПРАВО

Випуск 85

Частина 2

Коректура • авторська
Комп'ютерна верстка • Світлана Головченко
Дизайн обкладинки • Катерина Шанта

Підписано до друку 30.10.2024. Папір офсет. Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman. Умов.друк.арк. 23,36. Формат 60х84/8.

Тираж 100 прим.
Видавець і виготовлювач ФОП «Ященко»